

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 8CoP/30/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5819200892
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 07. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Táňa Rapčanová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2019:5819200892.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Táne Rapčanovej a členiek senátu Mgr. Kataríny Beniačovej a Mgr. Zuzany Hartelovej v konaní o prípustnosti prevzatia a držania v zdravotníckom zariadení umiestnenej Mgr. U. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. C. M. č. X, o odvolaní umiestnenej proti uzneseniu Okresného súdu Námestovo č. k. 3Pu/5/2019-9 zo dňa 23. mája 2019, takto

rozhodol:

uznesenie okresného súdu **p o t v r d z u j e .**

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Námestovo uznesením č. k. 3Pu/5/2019-9 zo dňa 23.05.2019 vyslovil, že prevzatie umiestnenej Mgr. U. S., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom F. C. M. č. X, do zdravotníckeho zariadenia Hornooravskej nemocnice s poliklinikou Trstená, Mieru 549/16, 028 01 Trstená, IČO: 00 634 891 bolo prípustné.

Konštatoval, že psychiatrické oddelenie Hornooravskej Nemocnice s poliklinikou Trstená e-mailovým podaním zo dňa 22.05.2019 oznámilo, že dňa 18.05.2019 o 16.27 bola do ústavu zdravotníckej starostlivosti jeho zariadenia na psychiatrické oddelenie umiestnená pacientka Mgr. U. S. s jej súhlasom pre výrazné poruchy správania pri základnom ochorení, dňa 21.05.2019 o 20.20 hod. odvolala súhlas s hospitalizáciou. Nutnosť použitia obmedzujúcich prostriedkov. Súd uznesením č. k. 3Pu/5/2019-4 zo dňa 22.05.2019 začal konanie o prípustnosti prevzatia a držania v zdravotníckom zariadení umiestnenej pacientky. Súd v konaní vypočul ošetrujúcu lekárku menovanej a zistil, že pacientka s diagnózou bipolárna afektívna porucha bola u nich opakovane hospitalizovaná, naposledy v septembri 2019 pre F31.1 t.č. privezená RZP v doprovide polície. T.č. prijatá pre relaps F31.1 pri liekovej noncompliancii. Hospitalizácia je nutná pre riziko z premeškania. Vstupne klinicky dominuje pri vyšetrení spolupracuje, bez foetor etyl ex ore, nerešpektuje spoločenské formality, naliehavá na kontakt, opakovane zasahuje do rozhovoru, bohatá spontánna verbálna produkcia až logoreo, hlasitejší verbálny prejav, očný kontakt udržiava, usmievavá, psychomotorické tempo instabilné, hyperspontaneita, afektívna labilita, zvýšená impulzivita, pri vedomí, orientovaná správne, nálada manická, myslenie dynamicky rýchlejšie, determinujúcu tendenciu ešte udrží, naznačená vzťahovačnosť, religiozna, bez evidentných bludných produkcií, poruchy vnímania nie sú manifestné, pozornosť rozptýlená, dezinhibičné fenomény v správaní, hyperaktivita, ťažko usmerniteľná, anamnesticky sekundárne poruchy správania, totálna anozognozia, lieková noncompliance, osobnosť alterovaná v afektemotivite pod manickým obrazom. Podľa ošetrujúcej lekárky v prípade neprevzatia menovanej do hospitalizácie hrozí vysoké riziko nepredvídateľného konania s možnosťou ohrozenia seba a svojho okolia. Spôsob liečby medikamentózný eventuálne ECT s predpokladanou dĺžkou liečby cca 4 až 6 týždňov. Umiestnená pacientka pred vypočutím a to po poučení (§ 258, § 259 C. m. p. a § 195 a nasl. C. m. p.) uviedla, že bola ubytovaná v hoteli T., kde po konflikte s personálom ju polícia previezla na toto oddelenie. Súhlas odvolala po konflikte s personálom a pacientmi. Konflikty sa týkali odpadových košov a vody. Pacientka sa cíti psychicky zdravá a naďalej tu nechce byť hospitalizovaná. Na ďalšie otázky súdu neodpovedala vecne a v rozhovore zabiehala do iných udalostí z minulosti. Pri rozhodnutí súd vychádzal z ust. §

253 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej „C. m. p.“), ďalej § 9 ods. 4, § 6 ods. 9 písm. d/, ods. 8 a ods. 4 zák. č. 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ďalej len „zákona o zdravotnej starostlivosti, § 262 ods. 1, 2, 3 C. m. p. a na základe doposiaľ vykonaného dokazovania mal dostatočne preukázané, že bez poskytnutia neodkladnej ústavnej zdravotnej starostlivosti by umiestnená pre duševnú poruchu, ktorou trpí, mohla ohroziť seba alebo svoje okolie. V dôsledku toho preto súd rozhodol tak, že jej prevzatie do zdravotníckeho zariadenia bolo prípustné.

2. Proti tomuto uzneseniu podala odvolanie umiestnená. V odvolaní nesúhlasila s uznesením a s jej nedobrovoľným pobytom na psychiatrickom oddelení, nakoľko je zdravá, cíti sa dobre. Následne opisovala udalosti za ktorých sa dostala do predmetného zariadenia. Pamätala si aj to, že ju sestričky priväzovali za prítomnosti dvoch policajtov, takto bola 6 dní. Podľa nej je v uznesení chyba lebo sa píše, že bola prijatá bez súhlasu, ona o 16.27 hod. súhlas podpísala. Pokiaľ súd uvádza, že mala vážne poruchy správania a preto ju priväzovali tak uviedla, že mala len strach z mužov, ktorí jej nadávali, že jej môžu reálne ublížiť. K tvrdeniu, že trpí duševnou poruchou, pre ktorú môže ohroziť seba, resp. svoje okolie uviedla, že ochorením trpí od r. 2014 a zatiaľ nikomu neublížila (v r. 2016 sa len bránila keď ju napadol manžel a škrtil, dokopala ho a volala 112 ale privolaní policajti nespýtali násilníka ale ju ako obeť a v nemocnici priviazali o posteľ, aby ju mohli opäť liečiť). Umiestnená tiež uviedla, že ochorenie si uvedomuje, ale súčasne sa aj pozná, že nikdy nikomu vedome neublížila ani neublíži. Pokiaľ lekár uvádza, že nerešpektuje spoločenské formality, tak podľa nej neuvádza aké, za normálne považuje, že zasahuje do rozhovoru. Lieky môže užívať aj doma, s ECT nesúhlasí. Podľa nej by liečbu zvládla aj ambulantne pod dozorom MUDr. T. A. a navštevovaním psychoterapeutky K. T.. Umiestnená mala za to, že súd na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam.

3. Zdravotnícke zariadenie vo vyjadrení k odvolaniu umiestnenej uviedlo, že táto bola hospitalizovaná na ich oddelení od 18.05.2019 do 21.06.2019. Dňa 18.05.2019 udelila súhlas s hospitalizáciou, ktorý odvolala dňa 23.05.2019. Do konca hospitalizácie už neudelila súhlas s hospitalizáciou. Dňa 21.06.2019 bola prepustená do domáceho liečenia.

4. Krajský súd ako súd odvolací (§ 2 ods. 1 C. m. p., § 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku, ďalej len „C. s. p.“), po zistení, že odvolanie bolo podané včas, účastníkom konania (§ 362 C. s. p., § 7, § 255 ods. 1 C. m. p.), proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 59 ods. 1 C. m. p.), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 a contrario C. s. p.), preskúmal uznesenie okresného súdu podľa § 65, § 66 C. m. p. a napadnuté uznesenie podľa § 387 ods. 1 C. s. p. ako vecne správne potvrdil.

5. V preskúmvanej veci mal odvolací súd z obsahu spisu preukázané, že psychiatrické oddelenie Hornooravskej Nemocnice s poliklinikou Trstená, ul. Mieru č. 549/16 oznámilo e-mailom zo dňa 22.05.2019 okresnému súdu, že podľa § 9 ods. 4 zákona o zdravotnej starostlivosti bola dňa 18.05.2019 o 16.27 hod. prijatá do ústavnej psychiatrickej starostlivosti pacientka Mgr. U. S. s jej súhlasom. Pacientka bola u nich opakovane hospitalizovaná. Odoslaná z internej ambulancie-urgent, kde bola privezená RZP v doprovide polície. Tam doporučená k hospitalizácii na psychiatrickom oddelení. Prijatá v rámci neodkladnej hospitalizácie pre relaps závažného duševného ochorenia pri liekovej noncompliance. Pacientka pri prijatí s hospitalizáciou súhlasila, podpísala informovaný súhlas. Dňa 21.05.2019 o 20.20 hod. nutnosť použitia obmedzujúcich prostriedkov pre výrazné poruchy správania pri základnom ochorení. Psychiatrickým vyšetrením bolo zistené, že menovaná trpí duševnou poruchou, pre ktorú môže ohroziť seba resp. svoje okolie a táto duševná porucha si vyžaduje neodkladné psychiatrické liečenie. V zmysle citovaného zákona bolo tak oznámené prevzatie pacientky do ústavnej psychiatrickej starostlivosti. Okresný súd Námestovo uznesením č. k. 3Pu/5/2019-4 zo dňa 22.05.2019 začal konanie o prípustnosti prevzatia a držania v ústave zdravotníckej starostlivosti proti menovanej a to v zmysle ust. § 254 ods. 2 C. s. p. Dňa 22.05.2019 bola okresným súdom vypočutá umiestnená po poučení podľa § 258, § 259, § 195 a nasl. C. s. p. spôsobom zohľadňujúcim jej aktuálny zdravotný stav a prevzala uznesenie o začatí konania o prípustnosti prevzatia a držania v ústave zdravotníckej starostlivosti. Taktiež uvedeného dňa bola vypočutá po poučení podľa § 195 C. s. p. ošetrujúca lekárka MUDr. Y. O..

6. Podľa ust. § 253 ods. 2 C. m. p. ak je umiestnený, ktorý bol prijatý do zdravotníckeho zariadenia s informovaným súhlasom, obmedzený vo voľnom pohybe alebo styku s vonkajším svetom, je tak zdravotnícke zariadenie povinné urobiť oznámenie podľa odseku 1 do 24 hodín od takého obmedzenia.

7. Podľa ust. § 262 ods. 1 C. s. p. súd rozhodne o prípustnosti prevzatia do zdravotníckeho zariadenia uznesením bez nariadenia pojednávania.

8. Podľa odvolacieho súdu účelom prvej fázy detenčného konania je posúdiť zákonnosť prevzatia umiestneného, nie zákonnosť a dôvodnosť jeho ďalšieho držania. Na rozdiel od konania o spôsobilosti na právne úkony ide v prípade detencie len o prvú fázu konania, ktorej hlavným zmyslom je posúdiť zákonnosť prevzatia umiestneného vo veľmi krátkej lehote. Pre rozhodnutie je rozhodujúci stav v čase prevzatia umiestneného na hospitalizáciu, to znamená či v momente, keď došlo k obmedzeniu jeho osobnej slobody, existovali na takéto obmedzenie dôvody podľa § 6 ods. 9 písm. d/ zákona č. 576/2004 Z. z. Z citovaného hmotnoprávneho ustanovenia vyplýva, že prevziať umiestneného do zdravotníckeho zariadenia je možné iba vtedy, ak ide o osobu, ktorá v dôsledku duševnej choroby alebo s príznakmi duševnej choroby a) ohrozuje seba alebo svoje okolie, b) alebo ak hrozí vážne zhoršenie zdravotného stavu.

9. Podľa odvolacieho súdu okresný súd pristúpil k vykonaniu dokazovania, ktorého minimálny zákonný rámec upravuje ust. § 260 a § 261 C. m. p. nasledovne: a) súd umiestneného vyslúchne; ak by výsluch bol na ujmu zdravotného stavu umiestneného, možno od výsluchu upustiť a súd v takom prípade umiestneného vzhľadom, b) súd sa oboznámi s názorom ošetrujúceho lekára, prípadne ďalších osôb, ktoré môžu objasniť stav vecí a so zdravotnou dokumentáciou umiestneného. Navyiac dodáva, že v prvom štádiu detenčného konania spravidla od súdu nemožno požadovať vykonanie aj iných dôkazov, ako výsluch umiestnenej osoby a ošetrujúceho lekára (rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo 228/2007 zo dňa 28.02.2008).

10. Z vykonaného dokazovania bolo preukázané, že umiestnená trpí duševnou poruchou - bipolárna afektívna porucha. Do zdravotníckeho zariadenia bola prijatá pre relaps F31.1 pri liekovej noncompliance (zhoršenie stavu pre neužívanie liekov) s jej súhlasom, pričom dňa 21.05.2019 o 20.20 hod. bola nutnosť použitia obmedzujúcich prostriedkov pre výrazné poruchy správania pri základnom ochorení. Podľa odvolacieho súdu aj za tejto situácie bolo potrebné posúdiť či došlo k prevzatia umiestnenej do zariadenia zo zákonných dôvodov v zmysle ust. 262 ods. 1 C. s. p. V tejto súvislosti poukazuje aj na rozhodnutie R 48/1993, podľa ktorého i keď je osoba umiestnená v psychiatrickej liečebni pôvodne s vlastným súhlasom až v priebehu liečby obmedzená vo voľnom pohybe alebo v styku s vonkajším svetom, je potrebné, aby súd posúdil, či došlo k prevzatia do ústavu zo zákonných dôvodov (uvedených najmä v ustanovení § 23 ods. 4 zákona č. 20/1966 Zb. v znení so zmenami a doplnkami vyhlásenom pod č. 86/1992 Zb.). Podľa oznámenia zdravotníckeho zariadenia bola umiestnená opakovane hospitalizovaná. Vyplývalo to aj zo zistení odvolacieho súdu keď uznesením Okresného súdu Námestovo č. k. 4Pu/2/2014-10 zo dňa 09.10.2014 určil, že k prevzatia umiestnenej do zdravotníckej starostlivosti Hornooravskej nemocnice s poliklinikou Trstená, psychiatrické oddelenie došlo (07.10.2014) zo zákonných dôvodov. Rovnako tak aj uznesenia č. k. 1Pu/10/2016-9 zo dňa 27.12.2016 ohľadom prípustnosti prevzatia dňa 26.02.2016 sp. zn. 4P/6/2017 zo dňa 28.02.2017 ohľadom prípustnosti prevzatia dňa 24.02.2017, uznesenia sp. zn. 4Pu/25/2017 zo dňa 27.11.2017 ohľadom prípustnosti prevzatia dňa 25.11.2017, uznesenia č. k. 4P/8/2018-8 zo dňa 20.08.2018 ohľadom prípustnosti prevzatia dňa 19.08.2018. Z výsluchu ošetrujúceho lekára vyplýva, že v prípade neprevzatia umiestnenej do hospitalizácie hrozí tejto vysoké riziko nepredvídateľného konania s možnosťou ohrozenia seba a svojho okolia. Vzhľadom na zistené skutočnosti je preto podľa odvolacieho súdu naplnený aj hmotnoprávny dôvod detencie a teda že umiestnená ohrozuje seba ako i svoje okolie pričom hrozí aj vážne zhoršenie jej zdravotného stavu v príčinnej súvislosti s ochorením.

11. Z týchto dôvodov odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdil majúci za to, že okresný súd v prejednávanej veci zistil skutočný stav vecí a na jeho podklade vec aj správne právne posúdil.

12. Odvolanie umiestnenej nepovažoval za dôvodné. Táto sama potvrdila svoje poruchy správania. Dokonca i to, že si svoje ochorenie uvedomuje. Na jej poukazovanie, že zatiaľ nikomu neublížila ani neublíži, nemohol prihliadnuť. V tomto smere bolo rozhodujúce vyjadrenie ošetrujúceho lekára.

13. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 (za) : 0 (proti) .

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie n i e j e prípustné.

P o u č e n i e : Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 1 a 2 C. s. p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1 a 2 C. s. p.).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 C. m. p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C. s. p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1 a 2 C. s. p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 Ods. 1 C. s. p. (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C. s. p.).

Dovolaateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 C. s. p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C. s. p.).